

21.4.2026

Automaation lisääminen viranomaisten neuvonnassa -työryhmä

Aika 17.4.2026 klo 13:00-15:00

Paikka Teams

Osallistujat Antti Helin, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)
Kaj Välimäki, valtiovarainministeriö (varapuheenjohtaja)

Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö
Mariia Suominen, oikeusministeriö
Liisa Leppävirta, oikeusministeriö (varajäsen)
Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö
Miska Lautiainen, valtiovarainministeriö
Riitta Teiniranta, ympäristöministeriö (varajäsen)
Saara Vasarla, Kansaneläkelaitos
Noora Riskilä, Liikenne- ja viestintävirasto (varajäsen)
Jani Juva, Verohallinto
Elena Vigren, Verohallinto (varajäsen)
Oona Ojajärvi, Kuntaliitto
Laura Klami, Tampereen kaupunki
Rasmus Rantanen, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Tommi Kuukka, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue (osan aikaa)

Poissa
Tuula Nousu, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen)
Johanna Korpi, ympäristöministeriö
Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto
Maria Nikkilä, Tampereen kaupunki (varajäsen)
Hanna Menna, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (varajäsen)

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Avattiin kokous klo 13.01. Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Keskeiset nostot lausuntopalautteesta

Keskusteltiin puheenjohtajan diaesityksen pohjalta lausuntokierroksen lausuntopalautteesta. Ruotsinkielisiä lausuntoja voi antaa ensi viikon loppuun saakka eli viimeistään 24.4.

Esityksen tavoitteita pidettiin kannatettavina. Lähestymistapaakaan ei itsessään kritisoitu. Lähestymistavan yksityiskohdat ja perustelut samoin kuin esityksen vaikutustenarvioinnit saivat kriittistä palautetta. Lausuntopalaute edellyttää HE-luonnokseen kuitenkin säännöstason muutoksia. Varsinkin riskinhallintavelvoitetta tulisi konkretisoida lainsäädännön tasolla. Muutoksilla ei voida kuitenkaan vaarantaa digipalvelulain sisäistä johdonmukaisuutta ja suhdetta muuhun lainsäädäntöön.

4. Lausuntopalautteen perusteella tehtävät muutokset

Puheenjohtaja esitteli lausuntopalautteen perusteella arvioimiaan muutostarpeita ja vaihtoehtoisia muutoksia.

Keskusteltiin erityisesti palveluautomaatiolla annettavan neuvonnan laajuudesta suhteessa hallintolain 8 §:ssä tarkoitettuun menettelyneuvontaan. Tavoitteena on edelleen mahdollistaa neuvonnan antaminen menettelyneuvontaa laajemmin, mutta pysyen tietenkin kunkin viranomaisen toimivallan rajoissa. Automatisoidusti annettavissa olevan neuvonnan rajaaminen tällä tavoin säännöstasolla ei kuitenkaan ole todennäköisesti mahdollista.

Lausuntopalautteessa toivottiin myös käsitteiden määrittelyä ja yhdenmukaistamista. Keskusteltiin muun muassa palveluautomaation käsitteen käytön tarpeellisuudesta ja sen määrittelemisestä.

Keskustelussa huomioitiin myös muun muassa valitusoikeuden tai ankaran vahingonkorvausvastuun voivan johtavaa ei-toivottavaan asiointikäyttäytymiseen. Ylipäätään huomioitiin automatisoituun neuvontaan kohdistuvien oikeussuojakeinojen ongelmallisuus, koska asiakkaan palvelutapahtumaan sisältyy useimmiten muutakin palvelua kuin automatisoitua neuvontaa. Keskusteltiin myös tarpeesta tarkentaa lakiin oikeussuojakeinoja kuten viranomaisen velvoitetta välittömästi korjata virhe.

Yhteenvedona puheenjohtaja totesi, että viranomaisen velvoitteita täytyy lausuntopalautteen vuoksi täsmentää lain tasolla. Tällöin tulee arvioitavaksi se, mitä velvoitteita korostetaan ja miten estetään päällekkäinen sääntelyn muualla

lainsäädännössä olevien velvoitteiden kanssa. Riskienhallintatoimenpiteitä on laissa edellytettävä ja näiden osoittamiseksi voidaan edellyttää dokumentaatiota. Puheenjohtaja lupasi toimittaa ensi viikon eli viikon 17 alussa työryhmälle keskustelun perusteella täsmennetyt säännösehdotukset. Näitä ehdotuksia voi kommentoida kirjallisesti

5. Hallituksen esityksen käsittelyn jatkoaskeleet

Käytiin läpi, miten HE-luonnosta on suunniteltu käsiteltävän ennen sen antamista eduskunnalle. HE pyritään esittelemään valtioneuvoston yleisistunnossa 4.6. Viimeistelytöille tarvittavan ajan vuoksi hallituksen esityksen pitäisi olla sisällöllisesti valmiina viikolla 18.

HE:tä on tarkoitus käsitellä yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmässä 27.5.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja tiedotti, että erityisasiantuntija Eveliina Ignatius valtiovarainministeriöstä osallistuu HE:n valmisteluun jatkovalmisteluvaiheessa. Puheenjohtaja ehdotti, että Ignatius kutsutaan jatkossa asiantuntijana mukaan työryhmän kokouksiin. Ehdotusta ei vastustettu.

7. Seuraava kokous

Työryhmän seuraava kokous on varattu pidettäväksi 6.5. kello 13-15. Valtiovarainministeriön sisäisen käsittelyn ja säädöskäytäntämisen aikataulusta johtuen puheenjohtaja ehdotti kuitenkin, että työryhmän seuraava kokous pidettäisiinkin jo 30.4. kello 13-15. Päätettiin aikaistaa kokousta pidettäväksi 30.4. Kokouksen materiaali jaetaan viimeistään 28.4.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.55.